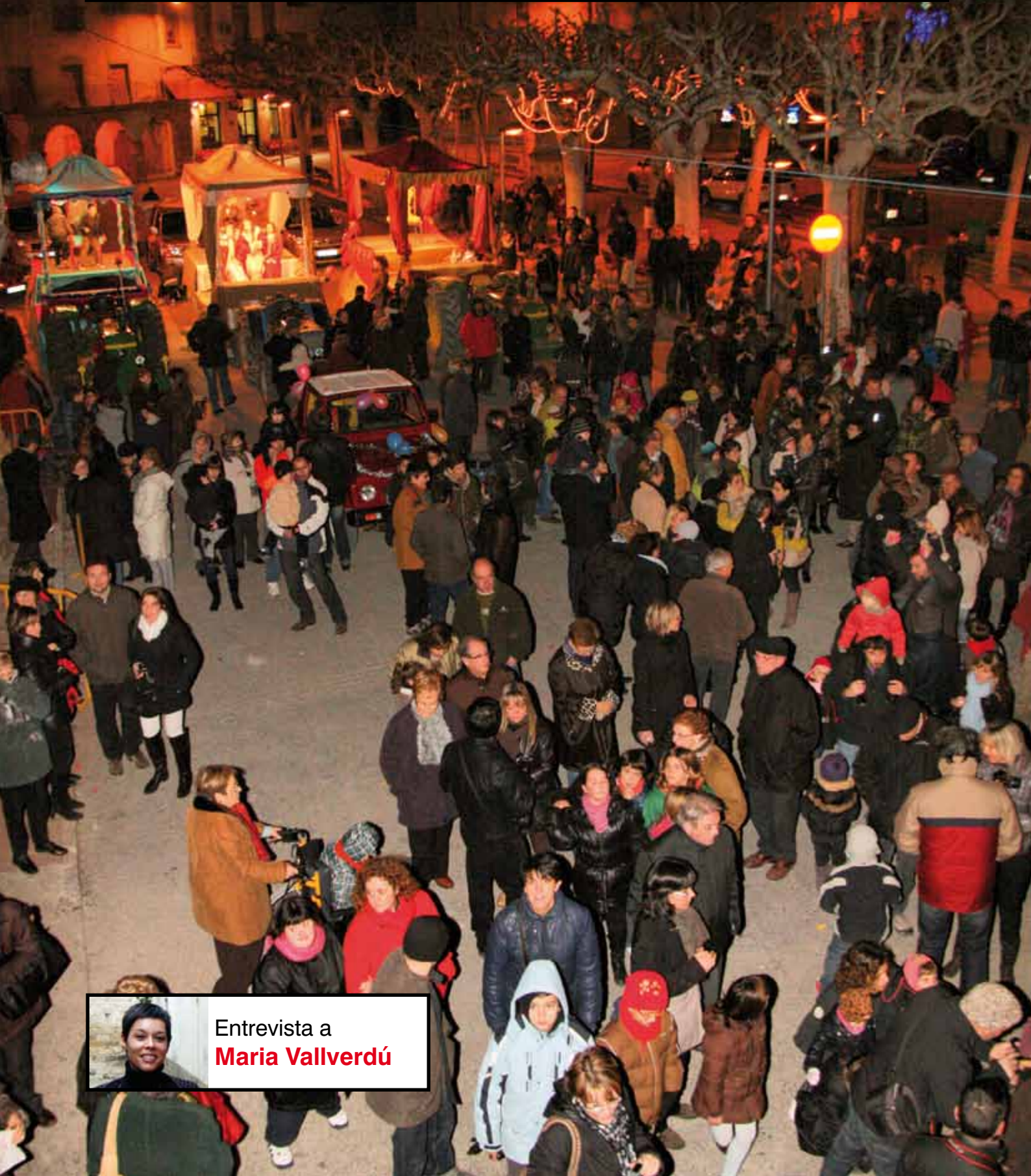

xercavins

revista independent de Verdú • any XII • gener de 2012 • núm. 48

Entrevista a
Maria Vallverdú

Nit de Nadal

Fotos Consol Calafell

X	Sumari
V	
EDITORIAL	3
NOTÍCIES	4
EL LECTOR ESCRIU	9
UN ALTRE MÓN ÉS POSSIBLE ...	10
ENTREVISTA	12
ENQUESTA	16
HISTÒRIA	17
CREACIÓ	20
MÚSICA	24
SOCIETAT	26
DES DE CAL JAN	27
TURISME	28
ENTRETENIMENTS	29
DE FA ALGUN TEMPS.....	30

Número 48 · gener de 2012 · Preu 4 €

EDICIÓ:

Associació Cultural Xercavins
Plaça de la Verdura, s/n - 25340 Verdú
revistaxercavins@gmail.com

PRESIDENT: Ramon Cardona

DIRECTOR: Ricard Gilibert

CONSELL DE REDACCIÓ: Josep M. Castelló,
Àngels Escolà, Joan Fornsubirà, Guiu Sanfeliu

PORTADA: Ricard Gilibert

PUBLICITAT: Xercavins

ARXIU FOTOGRAFIA: Xavier Ramell i Ricard Gilibert

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: Montse Minguell

MUNTATGE I IMPRESSIÓ:

SALADRIGUES SL - Tel. 973 32 23 53
Ctra. de Preixana, s/n - 25250 Bellpuig

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Els continguts dels escrits que publiquem no són forçosament compartits per l'Associació Cultural Xercavins i només reflecteixen el parer de qui els signa.

Dipòsit legal: L-138-2000

Malgrat tot, cal seguir endavant

Fa pocs dies hem encetat un nou any, el 2012, i l'hem començat de la mateixa manera que vam començar el 2011: amb un nou govern establint-se i anunciant retallades a tort i a dret.

Des de la Generalitat portem un any sentint que cal estalviar, ja sigui rebaixant sous dels funcionaris, retallant en sanitat, educació, cultura... Ara doncs, amb l'arribada de Mariano Rajoy al Govern Central ens ha tocat sentir de nou que cal estrènyer-nos el cinturó.

Un dels primers anuncis del nou govern ha estat l'aprovació de la pujada de l'IRPF i l'Impost sobre Béns Immobles per habitatges amb valor cadastral per sobre de la mitjana de cada població. Com sempre la classe mitja treballadora tornarà a pagar els plats trencats.

A nivell local, el nostre ajuntament també ha hagut de recórrer a les retallades per intentar quadrar els comptes. De manera que des de fa unes setmanes s'ha començat a estalviar en l'enllumenat públic, apagant una sèrie de llums a la nit, també amb la calefacció dels locals de les associacions i amb alguns altres serveis de l'ajuntament, com va ser la poda dels arbres.

Des del món de la cultura també hem vist com el mandataris retallaven substancialment les subvencions que rebíem. Les baixades en aquests casos no han estat menyspreables, ja que el departament de cultura va ser el més afectat als pressupostos del 2011, situant-se al 15,6%, 5.1 punts per sobre de la mitjana de reducció de tots els departaments, que va ser del 10.5%.

A nivell de la revista, a banda de les retallades per part de les subvencions, també hem vist com perdiem subscriptors per ajustament de despeses i el número de publicitats ha anat baixant any a any. Malgrat aquest moment pel que estem passant, des de l'associació volem tirar endavant, començar un nou any amb força i ganes de continuar; i amb un projecte agosarat com és el del *Llibre gràfic de Verdú*, un projecte en què portem més de dos anys treballant i que aquest 2012 veurà la llum. Creiem que ara, més que mai, és quan cal treballar per la cultura popular.

Esperem que malgrat que el moment no sigui el millor, i visquem envoltats d'una grisor constant, sapiguem veure el costat positiu de les coses, i que el 2012 sigui un bon any. Bon any a tots i totes.

Col·laboradors i col·laboradores

- L'admissió d'articles per al proper número de XERCAVINS (núm. 49) es tancarà el dia 8 d'abril de 2012. Passada aquesta data els articles rebuts quedaran per al número següent.
- Només s'admetran originals picats en tractament de textos a l'ordinador (Word o similar), amb una extensió màxima de 450 paraules.
- És convenient que tots els articles vagin acompanyats d'una fotografia (lliurada fora de l'arxiu de text) i amb una introducció/resum de tres línies.

Publicitat

- La continuïtat de Xercavins depèn en bona mesura de les col·laboracions publicitàries. Si voleu anunciar-vos-hi, truqueu al telèfon 649 38 99 00.

Per a contactar amb la revista o enviar-nos originals utilitzeu el correu electrònic:

revistaxercavins@gmail.com

Verdú al punt

Josep M. Castelló

Cal Talaveró Centre d'Art

El passat dia 5 de novembre, el Centre d'Art Cal Talaveró va inaugurar una exposició de l'artista Josep M. Codina sobre papers fets a mà o teles adientment preparades; la seva tècnica personal, elaborada amb grafit, acrílic, ceres i parafina ens endinsa en suggeridores propostes.

Associació Dones Argila de Verdú

Segueixen les activitats d'aquest col·lectiu, amb molta empena, tot treballant per l'art, la cultura i l'oci. Els dies 29 i 30 d'octubre feren una excursió a València visitant la Ciutat de les Arts, la capital i l'albufera. El dia 11 de novembre facilitaren les entrades a un bon nombre de persones per assistir a l'Ateneu de Tàrraga a la representació de l'obra teatral "Pedra de Tartera" de l'autora Maria Barbal i el dissabte dia 12 varen gaudir d'una demostració gastronòmica a càrrec de Marianne Reutemann Klee, que va demostrar l'habilitat en l'aprofitament dels aliments, per fer-ne un saborós pastís. Seguint el curs que ha programat aquesta associació tenim conferències, tallers de guarnició nadalenca a càrrec d'Elena Sanmartí i la participació activa a la Marató de TV3.

Verdú, Eleccions Generals 20 novembre

Convocades les Eleccions Generals de l'Estat Espanyol pel dia 20 de novembre de 2011, la vila de Verdú, amb un cens de 787 electors, va obtenir els següents resultats:

RESULTATS 2011

Partit	% vots	núm. vots
CiU	43,87%	215
PSC-PSOE	20,61%	101
PP	15,71%	77
ERC-RI.cat / ESQUERRA	11,22%	55
ICV-EUiA	3,26%	16
Eb	2,24%	11
PxC	0,61%	3
ANTICAPITALISTES	0,20%	1

Comparació amb la contesa passada del 2008.

RESULTATS 2008

Partit	% vots	núm. vots
PSC (PSC-PSOE)	36,77%	207
CIU	33,57%	189
ESQUERRA	13,14%	74
PP	12,26%	69
ICV-EUiA	1,78%	10
EI-ADD	0,36%	2
P.A.C.M.A	0,36%	2

La resta de vots fins a arribar al 63,6% de participació, es varen considerar nuls o en blanc. Esperem que aquests resultats serveixin per reconèixer els nostres drets com a nació catalana, superar les conseqüències de la crisi i viure en pau i llibertat.

Verdú comptarà amb un Centre d'Estudis i Interpretació en Escoles Rurals

Extret del diari **Segre** del dia 20 de novembre de 2011. Aquest rotatiu publicava la notícia del Departament d'Ensenyament de Ciències de l'Educació de la Universitat de Lleida en què l'Ajuntament de Verdú i el Secretariat de l'Escola Rural van impulsar un Centre d'Estudis i Interpretació en Escoles Rurals a Verdú, segons va explicar la degana de Ciències de l'Educació Maria Pau Cornadó. El projecte en fase de gestació podria posar-se

en marxa l'any 2012 i s'ubicaria a l'antiga escola Ramon Tomàs Pellissó i al recinte sobre la sala de l'Abat Copons del Castell. El centre comptaria amb material sobre les escoles rurals i també es fonamentaria la investigació en aquest àmbit. La quarta fase de les obres s'ha adjudicat per un milió d'euros procedents del Ministeri d'Habitatge, Ordenació Territorial i Medi Ambient i consistirà a recuperar la torre i els accessos; la tercera fase s'adjudicarà abans de finalitzar aquest exercici per 900.000 euros a càrrec de Foment, la Generalitat i el Consistori, que es destinarà a recuperar la planta baixa, l'atri d'entrada, la sala gòtica i el Centre d'Interpretació de les Escoles Rurals de la tercera planta.

ABD Associació Benestar i Desenvolupament, que regenten la residència Sant Pere Claver, celebren el Dia de la Família

El dissabte dia 3 de desembre la Residència Sant Pere Claver de Verdú va celebrar el Dia de la Família. L'acte el va iniciar la directora felicitant i agraint a tothom la seva presència i anunciant que se'ls havia atorgat la Direcció de la Residència per vuit anys més. Acte seguit va donar pas al concert a càrrec de la coral Arc de Sant Martí de Sant Martí de Maldà i dirigida pel verduní Marc Torrent, tot seguit es féu un berenar de germanor i el lliurament del 20è exemplar de la revista del centre. Tot aquest esperit nadalenc i familiar va fer l'alegria dels residents, familiars i voluntaris

35a Assemblea General de l'Associació Amics de Sant Pere Claver

El diumenge dia 4 de desembre, l'Associació Amics de Sant Pere Claver va celebrar la seva trenta-cinquena Assemblea amb la presència del Sr. bisbe Mns. Joan Godayol i Colom missioner del Perú i resident a Barcelona, rector de la Parròquia i P. Carles Portabella en representació de la Companyia de Jesús. El president, David Tous, inicià l'Assemblea amb un minut de silenci en recordança del P. Joan Canet. Els actes de l'Assemblea de socis es desenvoluparen segons el previst als estatuts amb el fet remarcable de la renovació de dos membres de la Junta, Dolors Foix i el Josep Rovira.

que assíduament visiten aquests centres.

El Museu de Joguets i Autòmats de Verdú és solidari

El dissabte dia 3 de desembre, el Museu va oferir als infants i grans

un taller de neules i arrugats amb col·laboració de la Fundació Alba de Tàrraga per les festes de Nadal que feren les delícies dels participants. Cal remarcar la seva participació amb la Marató de TV3 i altres col·laboracions amb associacions benèfiques.

MUSEU DE JOGUETS I AUTÒMATS
COL·LECCIÓ MAYORAL

DISSABTE 3 DE DESEMBRE

TALLER DE NADAL
NEULES I ARRUGATS
PER FER, TASTAR I EMPORTAR-SE!

ENTRADA INFANTIL GRATUÏTA!

Amb la col·laboració de:

Fundació Alba de Tàrraga
Treball amb valor social

En finir l'assemblea, el bisbe Joan, va pronunciar una conferència amb el títol: *Testimoni d'un Bisbe Missioner al Perú*. Ell va parlar de la seva experiència durant 45 anys de servei dels peruans, i ens va manifestar que es va convertir a l'Evangelí des de la riquesa dels pobres.

Salut

El dia 15 de desembre Montse Abat, de la Farmàcia de Verdú, va impartir una conferència sobre la correcta utilització dels medicaments, de com previndrem els errors i les reaccions adverses dels medicament. Aquesta conferència es va realitzar a la Llar dels Jubilats amb una bona assistència de públic.

Marató de TV3

El diumenge dia 18 de desembre al Casal de Verdú, l'AEIG Marina-

da juntament amb l'associació de Dones Argila i altres entitats del poble, amb la col·laboració de l'Ajuntament, varen col·laborar amb la Marató de TV3 sota el lema "Un dolç per la Marató". Pastissos, bingo, xocolatada i molt d'animació. La

participació en aquesta campanya va donar com a resultat la quantitat de 752,00 €, a més de 150,00 € de l'aportació realitzada pel Futbol Club Verdú.

El Canal Segarra Garrigues, cada vegada més a prop el nostre regadiu

Segons informació que publicava el diari **Segre** del dimecres dia 14 de desembre de 2011, l'aigua va arribar fins a la capital de l'Urgell, Tàrraga. Si bé l'aigua arriba a Tàrraga, el municipi no podrà regar fins d'aquí uns tres anys. La complexitat de la concentració parcel·laria, de 6.000 hectàrees, ha retardat el procés. Verdú, on es preveu que arribi l'aigua el proper mes de maig, podrà regar de forma immediata en tenir resolta la concentració parcel·laria. Una molt bona notícia.

Còpies Maite

NOVETAT !!

Plastifiquem al moment documents de fins a 65 cm d'amplada

C/ Santa Maria, 1 · 25300 TÀRREGA · Tel. 973 312 981 · Fax 973 501 424
www.copiesmaite.com online.copiesmaite.com maite@copiesmaite.com

Jaume Sanfeliu i Genè, inventor, saurí i pensador

Així és com es defineix aquesta persona de Verdú, que ha realitzat un estudi sobre la crisi amb el títol: Pla Anticrisi Integral. El contingut es basa en l'aprofitament, reciclatge i altres matèries convertibles per pal·liar la crisi econòmica i financera que patim a Europa i bona part del món. Un llibre presentat a l'ajuntament amb el propòsit de fer-lo arribar a altes instàncies.

Nadal 2011

Malgrat la crisi, els carrers de Verdú estaven il·luminats amb els signes del Nadal. La Missa del Gall és superada, any rere any, amb la participació de joventut i música. La vetllada de la nit amb el nom de "La Nit Retro" es féu més màgica, participativa, alegre, atrevida i elegant. La Cavalcada de S.M. Els Reis d'Orient organitzada per ADACIT de Verdú també fou molt participativa i lluïda. Felicitem els organitzadors. Bon Any per a tots!!!

Amb la Selecció Catalana de Futbol

El Club de Futbol Verdú, la seva Escola de Futbol i l'Agència ARSOL de Verdú varen organitzar el viatge per fer acte de presència a l'Estadi Olímpic de Monjuïc-Barcelona el dia 30 de desembre i donar suport a la Selecció Catalana de Futbol. Dos autocars, entre infants, joves i grans, varen poder demostrar els sentiments patriòtics de la nostra nació catalana i gaudir d'un espectacle meravellós. El fet emocional fou quan les càmeres de TV varen enfocar la pancarta dels de Verdú,

que contenia la següent inscripció "Aquí hi ha Verdú" i tot seguit apareixia a les pantalles grans de l'Estadi l'escut del Futbol Club Verdú. Felicitem aquesta gesta dels nostres esportistes i, d'una manera especial, pel fet d'educar en l'esport els sentiments catalans.

Una centenària més a Verdú

El dilluns dia 2 de gener de 2012 el Departament de Benestar va

entregar la medalla centenària a la Sra. Remei Miralles que va néixer el dia 2 de gener del 1912 a Mont-roig de Sió i ja fa set anys que viu a la Residència Sant Pere Claver de la nostra vila. L'acte fou presidit pel director dels serveis territorials de la Conselleria de la

Generalitat de Catalunya a Lleida, Joan Ramon Saura, i per l'alcalde de Verdú, Josep Riera. Felicitem la nova centenària.

Una fotografia

Eduard Boleda

Sempre que he vist aquesta imatge, he pensat en la duresa i la cruesa de les guerres i més concretament en el que devia ser la nostra guerra civil. Aquesta imatge junt amb la fotografia en què es veu el soldat en el moment de caure, obra de Frank Cappa, són dues icones de la guerra civil

En aquesta foto es veuen els milicians enfrontant-se amb l'enemic rere una barricada feta amb dos animals morts. En una sola imatge es veu la vida, la mort, les ganes de viure enfrontant-se amb les de matar.

Aquesta foto sempre m'ha impactat fins i tot la tenia penjada amb xinxetes a la paret sense saber-ne qui n'era l'autor i sense saber-ne tampoc quina era la situació exacta de com es va fer. És per tot això que aquest passat estiu em va interessar molt llegir un article que feia referència a la història d'aquesta fotografia. L'article en qüestió va sortir a *El Periódico de Catalunya* el 17 de juliol de 2011. L'article estava fet amb motiu del 75è aniversari de la fotografia, explicava qui va ser l'autor de la foto, Agustí Centelles, ens deia el lloc on es va fer, la cantonada del carrer Diputació amb Roger de Llúria, a tres quart de nou del matí.

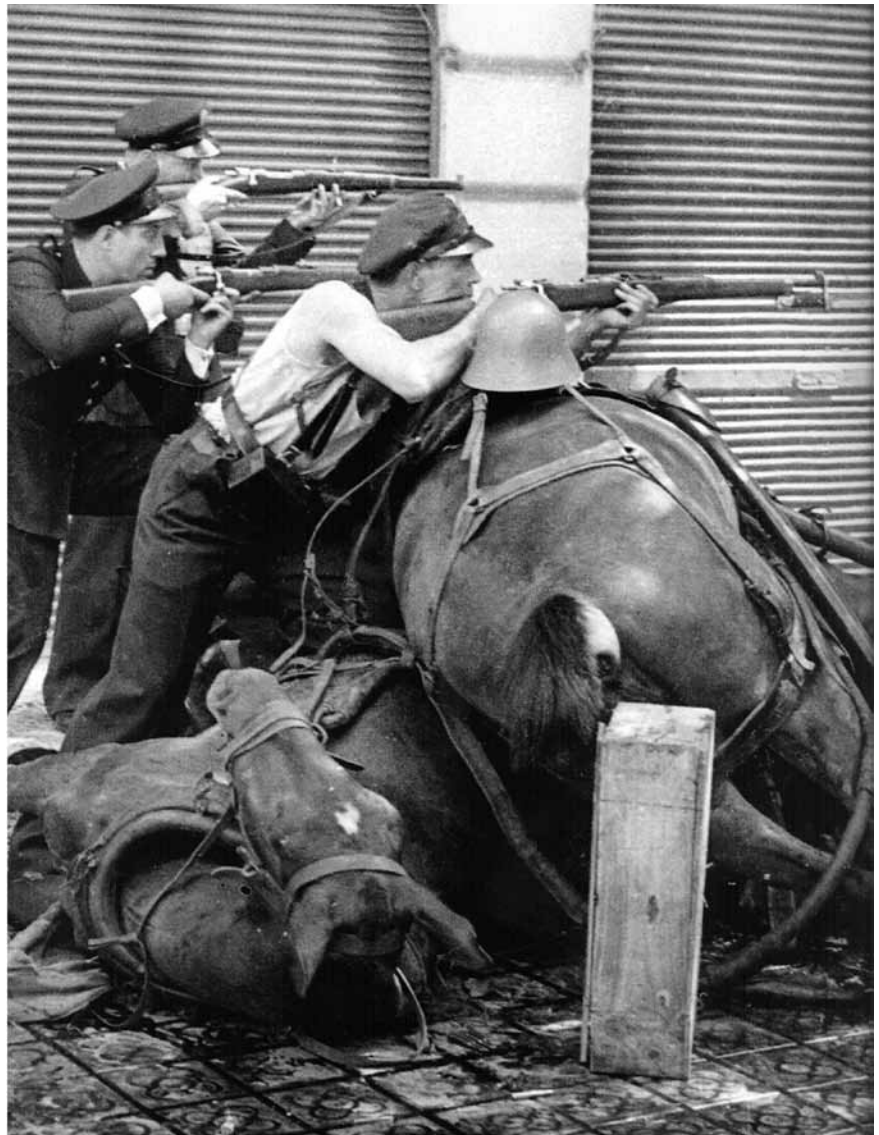
Així mateix van reunir familiars de les persones que apareixien a la fotografia i ens explicaven les seves històries, i la història de com es va fer la foto. Per exemple es veu que la foto en un principi tenia un angle més obert i Agustí Centelles va retallar-la per tal de donar-li més dramatisme. L'article explicava també que la foto va ser un "muntatge", ja que va ser en Centelles qui va demanar que reproduïssin aquesta escena.

Però el que més m'ha sorprès, i aquest és el motiu de l'article a **Xercavins**, ha vingut després. Va ser pels volts de Tots Sants parlant amb l'Antonio Lanzas quan ell em va dir que el seu pare era un dels protagonistes de la fotografia. Suposo que, encara, molts dels lectors no hi veuen cap connexió amb Verdú, però si dic que parlava amb l'Antonio, el marit de la Carme de cal Barril, i veí de casa, molts ja estem més situats. L'Antonio em va explicar com era que el seu pare sortís a la foto i també

em va explicar com el seu pare va viure aquelles primeres hores de la guerra.

Diuen que una imatge val més que mil paraules i molt probablement és cert, però si una imatge pot anar acompanyada d'una explicació encara és molt millor i si aquesta explicació te la fa més propera te la fa valorar molt més.

Finalment, aquest ha estat el motiu d'aquest escrit, explicar una petita història en clau verdunina d'una imatge universal.

Sobre les retallades

Joan Fornsubirà

Hi ha un veritat oficial i, com a mínim, n'hi ha una altra d'alternativa. Hi ha la veritat dels poderosos, dels que tenen el poder econòmic i polític (sempre supeditat a l'econòmic), i hi ha la dels que creiem que les coses poden ser diferents i es poden fer d'una altra manera.

La veritat oficial diu que hem de retallar **40.000 milions** i que s'ha de fer a base de retallar despeses socials (educació, sanitat, dependència, jubilacions, funcionaris, etc), apujar impostos de les classes mitjanes i treballadores (IRPF, IVA, IBI, etc) i, a més, retallar els drets dels treballadors (reforma laboral) per poder donar eines a les empreses per poder contractar més.

En canvi, des de diferents àmbits crítics, s'han aportat sistemes de retallades de despeses i d'estalvi que, com sembla lògic, afectarien als que més tenen i no als més humils i deixarien intactes els serveis socials que, per cert, tenen una despesa a Espanya molt per sota de la mitjana europea (7 punts per sota).

Tot això sense comptar amb les recaptacions derivades de la lluita "seriosa" contra el frau fiscal que podria recaptar uns **38.500 milions**, però que no es contemplen en aquest article perquè seria el fruit acumulat de molts anys de treball i no respondria a la immediatesa que requereixen aquests **40.000 d'euros** que ara necessitem.

Vegem- ho:

1- Taxa Tobin. Es tracta de fixar una taxa sobre cadascuna de les

transaccions financeres que es realitzen al país del 0,001% a l'1%. A Espanya, es calcula un ingrés de **4.000 milions cada any.**

2- Impost de societats. És el que paguen les empreses sobre els seus beneficis. Si les grans empreses que facturen per sobre dels 45 milions i tenen més d'1 milió de beneficis a l'any passessin a tributar el 30-34% (actualment totes tributen a l'entorn del 10%), es recollirien **10.500 milions.**

3- Església catòlica. Es calcula que anualment l'església rep de l'Estat prop de 10.000 milions. Si només pagués l'IBI de les seves propietats es recaptarien **1.200 milions.**

4- Impost de successions. Si aquest impost s'implantés de forma uniforme en totes les autonomies i d'una determinada manera (reduint les bonificacions mitjanes al 50%) es recaptarien **8.000 milions** entre totes.

5- Impost de patrimoni. Recuperar la base sobre la que es va aplicar l'impost de Patrimoni fins al 2007, elevant el tipus del 0,6% a l'1% permetria sumar uns altres **3.500 milions** cada any.

6- Medicaments. Hi ha marge de reducció de despeses de medicaments. El promig de la UE de la despesa de medicaments és del 0,87% del PIB, mentre que el promig espanyol és de l'1,27%. Es poden implantar mesures que han anat bé en altres països. Si s'aconseguís reduir la despesa a la meitat, s'estalviarien uns altres **2.000 milions.**

7- Vivenda. El govern del PP ha anunciat que recuperarà les deduccions fiscals per la compra de vivenda i que reduirà l'IVA per

aquesta compra del 8% al 4%. Significarà una retallada d'ingressos de **2.500 milions** que es podrien estalviar.

8- Pensions privades. Si es traguessin les desgravacions per a les pensions privades que normalment són contractades per les rendes més altes serien uns altres **2.000 milions.**

9- IRPF i impost sobre el capital. En els anys 70 del segle passat el tipus màxim de l'IRPF era del 66%, actualment no arriba al 55%. Per tant, hi ha marge perquè les rendes més altes paguin molt més d'impost de les persones físiques. I també n'hi ha perquè les rendes del capital (estalvis al banc, per exemple) cotitzin per damunt del 27% actual. Es podrien ingressar uns **5.300 milions** més.

10- Inversió militar. Si es reduís a la meitat la inversió anual en armament, s'estalviarien **1.000 milions** més.

En total són **els 40.000 milions** que fan falta. Quin és el problema? Doncs que aquests estalvis i ingressos afecten a: la banca, l'església, els militars, les grans empreses, els sectors financers, les grans fortunes i, algunes, a les classes mitjanes- altes. És a dir, afecten als que tenen el poder econòmic i, per tant, el poder polític, i, clar, ningú es tira pedres sobre el propi teulat.

En fi, ens aniran fent creure que no hi ha cap altre remei que la gent humil, els treballadors, les classes mitjanes i les baixes ens hem d'estrènyer el cinturó i ens aniran dient que vam estirar més el braç que la màniga. Però ja veieu que no és així. L'única realitat és que els rics cada vegada són més

rics i els pobres cada vegada som més pobres.

Institucions i personalitats que han estudiat i calculat les xifres d'aquest article:

- **Miren Etxezarreta**, catedràtica.
- **Joan Ramon Laporte**, catedràtic de Farmacologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i cap d'aquest departament de l'hospital de la Vall d'Hebron.

- **Agustí Colom**, sindicatura de comptes de Catalunya.
- **Alejandro Inurrieta**, expert del Ministerio de la Vivienda.
- **José Maria Mollinedo**, inspector d'Hisenda i secretari general de Gestha (sindicat de tècnics del Ministerio).
- **Arcadi Oliveres**, catedràtic de la Universitat de Barcelona i president de Justícia i Pau.
- **Ricardo García Zaldivar**, economista de ATTAC i l'Universitat Carlos III

de Madrid.

- **Partido Socialista Europeo**
- **Associació Europa Laica**
- **Santiago Castellà**, professor de la universitat Rovira i Virgili de Tarragona.
- **Agustí Colom**, economista de la Universitat de Barcelona.

Font: Diari PÚBLICO

arqueologia

Agricultura

CEP Verdú

La tardor del 2010 es va iniciar un projecte d'experimentació en agricultura al Camp d'Experimentació Protohistòrica de Verdú en el que es pretén la reproducció del sistema agrícola ibèric, basat en les tres produccions principals presents als jaciments arqueològics de la zona, (el mateix Estinçells, Els Vilars d'Arbeca o Missatges a Claravalls): els cereals, la vinya i en menor mesura l'olivera.

De fet les fonts d'informació sobre l'explotació de les plantes per part de les societats del passat i els processos productius associats són molt diverses. Pel que respecta l'anàlisi arqueològica són les restes materials recuperades a les excavacions arqueològiques: les macrorestes arqueobotàniques (llavors i fruits generalment carbonitzats), les eines, les estructures d'emmagatzematge i de processat. Tanmateix l'objectiu de la recerca va més enllà d'aquestes restes i comprèn processos de treball, tecnologies, ecologia, etc.

El projecte s'ha encetat centrant-se en els cereals, per això s'han sembrat amb diverses tècniques de parcel·les amb blat i ordi, els més comuns en les mostres arqueobotàniques recuperades a la plana occidental catalana. S'estan realitzant

i es realitzaran les corresponents tasques agrícoles que es feien en època ibèrica, com:

- llaurar amb arada romana tirada per animals,
- birbar (documentant les males herbes existents),
- dur a terme la collita amb diverses tècniques i eines; falçs lítiques i de ferro, reproduint experimentalment models coneguts a la zona com les lítiques de Minferri a Juneda i les metàl·liques del Pla de les Tenalles a Sidamon,
- batre a l'era amb les diverses maneres documentades etnològicament, ja que encara no es coneix quin sistema s'utilitzava en època ibèrica, com el trepitjat amb animals, amb trill, batent amb pals o donant cops amb les espigues. La batuda suposa diverses operacions consecutives (trillat, aventat, pale-

jat, cribat groller...) durant les quals es recolliran mostres que s'analitzaran posteriorment al laboratori i es contrastaran amb les restes arqueobotàniques recuperades als jaciments arqueològics de la zona.

Una altre aspecte important és l'emmagatzematge en sitja de les collites. Fins ara se n'han excavat sis de noves, amb eines de ferro i eines de fusta i de banya (reproduccions també d'eines protohistòriques), dues de cadascuna de les morfologies més habituals a la protohistòria: troncocòniques, globulars i cilíndriques.

Igualment i per acabar el procés amb els cereals experimentarem amb molins de vaivé i rotatius per poder aconseguir la finalitat última dels propis ibers: un bons pans o galetes cuits també amb forns de tipus ibèric.

Entrevista a Maria Vallverdú

Ricard Gilabert i Sònia Vallverdú

Maria Vallverdú Segura és una jove verdunina instal·lada a Santa Coloma de Gramenet, en la seva trajectòria professional ha treballat a diversos museus de Barcelona entre els quals destaquem el Museu Frederic Marès, el CCCB, el MACBA i la Fundació Joan Miró, fins que va decidir fer un pas molt important per transformar-se en emprenedora i engegar el projecte de MATERIA bcn, avui volem aprofitar una estona del seu temps perquè ens expliqui una mica de què tracta aquesta iniciativa i com ha aconseguit arribar fins aquí.

—Per començar ens podries explicar, què és MATERIA bcn?

—És un empresa de gestió i difusió cultural, formada per dos llicenciades en història, Maite García i Maria Vallverdú, adreçada a tothom que vulgui conèixer el passat, present i futur de la ciutat de Barcelona i la seva àrea metropolitana.

—Què engloba el vostre ventall de propostes?

—Dins la nostra oferta cultural en destaquen: els itineraris urbans,

els itineraris medioambientals, pel riu Besòs, el Parc Agrari del Baix Llobregat o el Parc del Guinardó. També fem itineraris a mida, on el client té la possibilitat de dissenyar la seva proposta cultural i nosaltres els acompanyem.

Una nova manera de mirar la ciutat són els itineraris històricofotogràfics; on expliquem la història d'un espai concret de la ciutat mentre el fotògraf Joan Torrens ens ensenya a treure un millor rendiment de la nostra càmera fotogràfica.

També fem visites guiades a museus i itineraris i activitats per a públic singles.

Les activitats familiars estan pensades perquè tota la família hi pugui participar, des dels més petits fins als més grans. En aquestes activitats a l'igual que a les activitats escolars, van acompanyades d'un suport didàctic. En el cas de les escolars inclouen diverses propostes adaptades a cada nivell i seguint el currículum educatiu.

Finalment fem activitats per a centres cívics, biblioteques, centres de barri, etc..

—Amb tan ventall d'activitats, podries dir-nos quin és el perfil del vostre client?

—És molt variat, com les nostres propostes. La idea general és conèixer la ciutat més enllà dels espais i/o perspectiva turística, és a dir, considerem que és important anar a visitar la Sagrada Família, els edificis modernistes de l'Eixample o Ciutat Vella; però per exemple ens plantejem o ens han explicat alguna vegada quin és el context que fa possible a mitjan del s. XIX la construcció de l'Eixample?

El nostre repte és explicar la ciutat des de diverses perspectives: l'arquitectura, la societat, la política, l'economia, els plans generals comarcals i metropolitans, els espais de futur, les arts, etc... En aquest sentit pensem que qualsevol espai de la ciutat té el seu valor històric i cultural i intentem fer activitats en el conjunt de districtes i barris de Barcelona.

—**Quan eres petita t'havies plantejat mai acabar fent aquesta feina?**

—La veritat és que no. Bé, de fet jo coneixia professions o feines més tradicionals, però la de la gestió cultural, no. És curiós, potser ho hauré de preguntar als de casa, però ara que m'ho pregunteu no recordo haver-me plantejat de petita què volia ser de gran. No us ho sabria dir...

Del que sí tinc un bon record és de les classes d'història a l'escola de Verdú amb la senyoreta Pili. Tot i que d'això ja en fa molts anys recordo que l'assignatura de ciències socials era amb diferència la que més m'agradava.

—**Els teus estudis estan encaminats en aquesta direcció?**

—Una part dels meus estudis hi estan relacionats directament, perquè sóc llicenciada en Història per la Universitat de Barcelona. Quan vaig acabar la carrera d'història vaig decidir complementar els meus estudis amb el segon cicle de la Llicenciatura de Documentació. D'alguna manera o altra la carrera de documentació també m'ha ajudat. A documentació treballes molt amb les TIC (Tecnologies de la Informació i la Comunicació) i

avui és una de les bases del nostre treball. Per començar, l'empresa no té seu física, la captació dels clients es fa a través de diversos canals d'internet.

La carrera d'història és la base de la meva professió, però potser el que m'ha encaminat cap a la creació de MATERIA bcn és sobretot el fet de treballar en museus i centres culturals de Barcelona des del tercer curs de la carrera. Va ser en l'espai professional on em vaig anar especialitzant més amb tots els temes relacionats amb la gestió i els serveis culturals. I on vaig adquirir en realitat l'experiència necessària per plantejar-me els meus propis objectius com és el cas de MATERIA bcn.

Quan la Maite i jo ens vam plantejar crear una empresa de serveis culturals fa més d'un any, un dels nostres punts febles era la formació empresarial. Per començar gairebé no sabíem com havíem de fer el Pla d'empresa. Per sort avui les noves tecnologies de la informació i comunicació ens ofereixen moltes possibilitats, recursos i formació. Nosaltres vam començar amb el Pla Inicia per a la creació d'empreses de la Generalitat de Catalunya i vam continuar amb la formació presen-

cial que de forma gratuïta ofereix l'Ajuntament de Barcelona amb altres entitats a Barcelona Activa, un viver d'empreses. On a més de tot l'assessorament necessari et pots formar en màrqueting, finances, fiscalitat, etc...

—**D'on va sorgir la idea de crear MATERIA bcn?**

—En realitat hi va haver molts factors que van influir en la creació de MATERIA bcn. Podríem dir que era el nostre moment!

La Maite i jo ens vam conèixer a la feina, ja fa molts anys que treballem juntes. Part de la nostra feina als museus es basava en la formació i creació d'activitats culturals, la base de MATERIA bcn. Algunes vegades ens havíem plantejat el tema, però no seriosament.

La idea de MATERIA bcn va sorgir per una banda dels propis objectius personals. A l'empresa on treballava havia arribat a la categoria més alta: direcció d'empresa; i observant les persones que tenien la mateixa categoria que jo, em vaig començar a plantejar què em quedava per fer a Ciut'art, quins objectius em marcava de futur dintre de la empresa... A la feina hi passes moltes hores i és molt important passar-s'ho bé amb el que fas i tenir visió de futur. És veritat que això no ho sabré mai, però a mi em donava la sensació que arribat al punt on em trobava ja no podia avançar més dins l'empresa.

Un altre factor que hi va influir va ser la crisi generalitzada que estem vivint. Quan hi ha un període de crisi un dels sectors que se'n recent primer és el cultural, sobretot aquelles institucions com els museus, que en part viuen o depenen directament de les subvencions que reben. Si hi ha menys subvencions, ja sabem, comencen les retallades. I a nosaltres cada dia ens demanaven més coses pel mateix sou.

D'altra banda hi havia les condicions laborals, que també van influir força. Ja sabem que avui no hi ha una feina per tota la vida, i que ara els joves ja no en tenim prou amb una carrera, cada dia et demanen més títols, i si vols estar al dia necessites una formació continuada. Em sembla que ens passarem la vida estudiant...

Crec que els joves hem de lluitar d'alguna manera o altra per reclamar unes condicions laborals dignes. A l'empresa on treballava era considerada com a membre de la direcció, ho podríem posar entre cometes perquè clar, era un membre de direcció mileurista i després de 8 anys de treballar a Ciut'art el meu contracte era de fix-discontinu. És a dir, no tenia

antiguitat i a més cada tres mesos com a màxim em canviaven la meva dedicació laboral, per no parlar de les altes i baixes a la seguretat social, treballar els caps de setmana o de la seguretat laboral. Això vol dir que en el moment que volgués l'empresa podia prescindir dels meus serveis, i jo anava al carrer sense tenir ni antiguitat.

—Comentes la necessitat d'un canvi pels teus teus propis objectius personals, per l'ambient de crisi i per les condicions laborals, i la millor opció on la trobes?

—Primer tot això em va fer pensar amb quines sortides professionals tenia. Amb la carrera d'història no n'hi ha moltes, i el funcionariat no era la meva preferència.

Una de les coses que havia observat als museus i als centres d'art, era el nivell de les visites guiades que es feien, i a quin públic anaven encaminades.

La majoria de les activitats que es fan als grans museus de Barcelona, no estan pensades per a la gent que viu a la ciutat, sinó que moltes estan pensades per al turisme. El turisme estranger que és un client segur i fàcil. I aquí és on vam començar a veure que hi havia un sector de turisme local o nacional que estava desatès, i al qual podíem oferir noves propostes culturals.

—Crear una empresa en època de crisi no es pot considerar una mica arriscat?

—Bé, diuen que en les crisis hi ha les oportunitats, no? O que es necessiten emprenedors per sortir de la crisi.

Suposo que, en el context de crisi actual, és una mica arriscat crear una empresa. Però quan penses en un canvi d'aquestes característiques, imagino que els dubtes de si estàs fent el correcte, si l'empresa funcionarà, si agradaran les activitats i serveis proposats sempre els tens, hi hagi o no crisi.

Aquí van jugar un paper molt important la meua família: els pares, el meu germà i sobretot la meua parella, el Pedro, a qui agraeixo el suport que em van donar des del primer dia que els vaig explicar la idea. Ells han cregut sempre amb el projecte igual o més que jo. I en són una peça molt important.

Crear una empresa no és fàcil ni ràpid. Vam començar al setembre-octubre confeccionant el nostre Pla d'empresa, que inclou tot el projecte empresarial: des de la inversió inicial, la tipologia d'activitats, els clients, el finançament, etc... Aquest projecte va ser avaluat pels assessors de Barcelona Activa. Ells ens van guiar en els nostres

punts febles i finalment, el més de febrer del 2011 ens van donar el segell d'empresa viable. Aquest treball de projecte empresarial ens va ajudar moltíssim sobretot a ser realistes amb la situació econòmica que vivim.

—Podem dir que les noves tecnologies han facilitat la materialització del projecte?

—Sí, està clar que són una base molt important de MATERIA bcn. Sense les noves tecnologies, hauria estat una mica més complicat.

Les TIC ens ofereixen moltes possibilitats. La nostra empresa no té seu física, és la web. Els clients, les reserves, les campanyes de publicitat, entre altres les gestionem gairebé totes a través de la xarxa. Les noves tecnologies ens han permès reduir molt els costos inicials de inversió i constitució.

—Com recordes els primer dia de sortir al carrer amb MATERIA bcn?

—Amb molta il·lusió!

—Teniu algun projecte futur a ressaltar?

—Projectes i idees de futur en tenim moltes. Un dels nostres projectes per al 2012 és aconseguir que MATERIA bcn sigui alguna cosa més que una empresa de serveis culturals. És a dir, donar un valor afegit i de qualitat a l'empresa.

MATERIA bcn va estar pensada en dues branques o funcions: el servei de visites guiades i la investigació i difusió històrica.

Un dels nostres grans reptes de futur són els itineraris 2.0, que es basen en la confecció d'un suport digital, que pugui ajudar els nostres clients a entendre millor les transformacions i l'evolució arquitectònica de certs espais i edificis de Barcelona. Aquest suport estarà format per imatges, gravats, fotografies i textos entre altres.

Durant aquest any hem començat a treballar en la redacció d'un llibre, basat en les guies de viatges de la ciutat de Barcelona a finals del s.XIX inicis s.XX. Exactament de la ciutat entre les dues exposicions 1888 i 1929. Moments en què la ciutat de Barcelona intentava fer el salt d'una ciutat provincial a una ciutat que es posiciona entre les ciutats de l'Europa industrial i cultural.

—Quins límits us heu marcat com a empresàries?

—Que són els límits... No, no ens hem marcat límits i menys en aquest moment. Els únics límits que ens marquem són aquells que pel volum ens siguin impossible assolir. Cap altre.

—Deixant ara l'empresa a banda i després de 12 anys vivint a Barcelona. Digueu què trobes a faltar de Verdú?

—De Verdú trobo a faltar moltes coses. Si parlem del poble en general, una de les coses que trobo més a faltar és el caliu de poble: des del fet de saludar a tothom pel carrer; fins a poder participar més activament en les activitats del poble: les seves festes, les associacions o poder col·laborar amb les activitats del cau.

—Amb la teva experiència en activitats culturals, faries alguna proposta als verdunins?

—Verdú en els últims anys ha guanyat molt en activitats culturals i en

la recuperació dels edificis històrics. A banda de les visites guiades que ja es fan des de l'oficina de turisme al castell o l'església, si personalment hagués de pensar en un itinerari per Verdú, plantejaria recuperar la memòria històrica i oral de les fires.

Jo m'imagino un itinerari d'unes dues hores on tot passejant per alguns dels carrers i places del poble s'expliqués la fira des d'època medieval fins al s.XX: els espais de venda, les quadres, etc... Es podria acompanyar d'alguns textos, fotografies o pintures. Sobre les fires de Verdú hi ha molta documentació, i a més molt variada.

—Finalment et donem l'oportunitat de dir quelcom que t'hagi quedat per dir-nos.

—Simplement vull donar les gràcies a la revista **Xercavins** per haver-me deixat participar en aquest número i agrair-vos la tasca que fem amb la revista. Personalment quan arribo a casa i em trobo a la bústia la revista, és com rebre un bocinet de Verdú. La revista en si es i serà un gran valor per les generacions futures.

Moltes gràcies pel teu temps, i esperem que aquest projecte que ben aviat farà un any de vida sigui molt productiu i tingui una llarga vida.

d'Actualitat

Redacció

Estem en època de retallades i crisi, però com ho viu la gent de Verdú tant a nivell estatal, nacional, vilatà i particular?

1- A nivell estatal, el canvi de govern afavorirà la sortida de la crisi econòmica?

2- Com valoren l'any de gestió econòmica del govern d'Artur Mas?

3- Què et semblen les mesures d'estalvi municipal (enllumenat, despeses associacions, serveis municipals) i quines altres proposaries?

4- Particularment, com t'ha afectat la crisi?

Maite Boldú

1.- Malauradament és una crisi global on les solucions vénen molt mediatitzades per Europa.

Crec que aquest govern intentarà reduir despeses, el que no tinc clar és en què. La clau per sortir de la crisi, per a mi és la creació d'ocupació i això no depèn només de la política

2.- Una certa racionalització de la despesa pública era imprescindible, m'ha sorprès però que comencin per qüestions tan vitals com la sanitat i no comencin a racionalitzar-ne d'altres com la quantitat d'organismes i administracions.

En alguns casos estaria d'acord en el què però no en el com.

3.- Em semblen molt bé les mesures que suposin estalvi. S'havia fet un abús de tot el que és públic. Crec que hauríem de tractar tot el que és públic com si fóssim a casa nostra.

4.- Sóc treballadora de l'administració, per tant m'han congelat i rebaixat el sou i probablement ho tornaran a fer aquest 2012.

Joan Tous

1.- Aportarà un canvi d'aires, encara que no és a les mans del govern la sortida de la crisi.

2.- Correcte, tot i que hauria d'aportar noves alternatives a part de les retallades.

3.- Tot el que sigui crear estalvi i treball benvingut sigui. I si el treball es dona a la brigada municipal molt millor. Proposaria compartir serveis amb altres municipis.

4.- Sí, a tothom ha afectat d'una manera o altra.

Joan Bailón

1.- Mirant el nou ministre d'economia que era un alt càrrec a Lehman Brothers crec que no cal dir res més.

2.- Em sembla que ha estat l'any de la retallada.

3.- Si no hi ha un duro alguna cosa o altra s'ha de fer.

4.- M'han retallat el sou, encara que, per sort, a casa treballem tots dos.

Natxo Galí

1.- La sortida de la crisi no dependrà del govern, sinó de les circumstàncies econòmiques.

2.- Negativament, les retallades afecten els més febles.

3.- Les mesures s'han de fer si no hi ha més remei. Proposo suplir la manca de diners amb més col·laboració ciutadana.

4.- Amb una retallada de sou, i cada cop costa més arribar a final de mes. Però per sort encara tinc feina.

Imma Rabinat

1.- Això és el que voldria i espera tothom, però no serà així perquè és molt difícil crear llocs de treball.

2.- Sincerament un desastre, el govern català està en fallida i continuem pagant els petits mentre que els grans paguen poc en proporció.

3.- Davant la situació greu que hi ha trobo que són poques. Si convé reduir despeses d'altres serveis municipals ens hi haurem d'adaptar tots.

4.- En el meu negoci moltíssim. Hem perdut un tant per cent molt elevat de turisme i clientela.

El Patronat i Sindicat de Sant Pere Claver (XVIII)

Període de la Guerra del 36

Ramon Boleda Cases

Els escrits de la Història del Sindicat que han anat sortint a **Xercavins** s'han hagut de resumir en gran part deixant aparcaades moltes referències documentals, que deixo de banda per no carregar l'espai que gentilmente cedeix la direcció de la revista. Totes elles tenen el seu interès i resulta bastant difícil fer-ne una selecció coherent. Algun dia, potser -i tant de bo fos així-, hi hagi QUI, valorant l'interès d'aquell col·lectiu, sindical, d'un temps i d'una gent que nodriren bona part de la història de Verdú, es vegi amb l'ànim d'imprimir-ne la seva història. Una història altrament molt viva i apassionant pels períodes convulsos que hagueren d'afrontar i sobreviure.

Si, per sort, aquest dia arriba (intuint aquesta possibilitat) ofereixo a aquest QUI, tot el que s'ha publicat, junt amb tota la documentació adjacent de cada capítol, que restarà arxivada, esperant el moment de sortir a la llum.

La feina que durant la guerra es carregaren les directrius del Sindicat va ser immensa. Jo diria, molt superior a l'esforç que amb tota la bona voluntat hi posaven per reeixir-ne. Això es fa palès a través de la documentació, amb els canvis sovintejats de les juntes, dimissions i controvèrsies, agreujat per varis motius, com foren l'obligada sindicalització de tots els veïns de la vila, augmentant el volum burocràtic d'oficines, l'administració i control de les col·lectivitats de les terres incautades, de la farmàcia, dels forns de pa, de les vaqueries, dels molins d'oli i dels cellers. Tot això, incrementat pels revoltosos i intrigants fets, a causa de la guerra amb les consegüents mancances d'aliments de primera necessitat, i també el plantejament de la compra de queviures a l'engròs com xocolata, patates, panís, sabó i altres per atendre la població, triplicada per la ingent arribada de refugiats i ocupació de l'exèrcit. Ho dic en el *Llibre de Verdú*: "Hi havia més boques que rosegons". Més coses: l'impagament dels vals de pa vi i

oli que estenia l'ajuntament a favor dels refugiats, a costa del Sindicat, i el boicot de molts pagesos que pel temor a passar gana, malgrat els rigorosos controls, amagaven el blat, escamotejant les declaracions de llurs fruits o els que els negociaven a millor preu, d' "estraperlo," (1) i el més greu, els enfrontaments judicials per part del jutge local Ramon

Balcells (Correu) contra el Sindicat per una venda d'oli "...a preu fora de taxa" que fou castigat amb una multa de 10.000 ptes. i la destitució del president i consell .

Tot això es constata en les actes de les reunions dels dirigents, de com s'esforcen, molt més del que jo creia, abans d'introduir-me en aquest afer. Per dir-vos que estaven

Comite de Control de la Col·lectivitat de Verdú
Autoritza al company Bartomeu Aguilar per tal que
pugui retirar del sindicat la quantitat de pesetes
quatre cents.

pel Comite

Jaume Berenguer Ramon Josa Bartomeu Aguilar

Verdú el 11-d'abril de 1937

Compte 4100

1- Rebut de 400 pessetes per pagar els treballadors de la col·lectivitat signat pel Comitè de Control Jaume Berenguer, Ramon Josa i Bartomeu Aguilar.

en reunió permanent; molt més a finals de l'any 1937, que d'octubre a desembre es constaten 44 reunions.

Les juntes del Sindicat en la guerra

Fins a aquest moment, no he trobat el llistat de la primera junta que per incautació es féu càrrec del Sindicat, però sí ens dona una bona pista el document –esmentat a l'anterior capítol– que diu: “La Junta que dirigeix aquest Sindicat Agrícola, es la (mateixa) representació del qui desde 19 de març de 1931 fins a la data fou Sindicat de Treballadors de Verdú, adherit a la Unió Agrària de Lleida.”. Sabem per diferents documents que Ramon Serret i Queralt (Cabalé del Feló) era el president i que Francesc Esqué i Perera (Pubill del Carró) era el secretari; i vocals ho eren Magí Verdaguer Rabinat (Ca la Forastera) i Venceslau Tarragó Gassull (Salao del Bardonet) entre altres. El dia 27 de novembre de 1936 es troba la primera assemblea general per elegir a tres socis per completar la junta ja existent, essent escollits per majoria de vots, els companys Ramon Setó Bergadà (Pasqual), Josep Pont Prats (Cametes) i Ignasi Verdaguer (Forastera). Al dia següent es constituí la junta d'aquesta manera: president, Ramon Serret Queralt; vicepresident, Josep Pont Prats; secretari, Magí Verdaguer Rabinat i vocals: Venceslau Tarragó Gassull i Ignasi Verdaguer Rabinat.

Ignoro quan i per quines causes va deixar la presidència en Ramon Serret, que fou substituït pel vicepresident Josep Pont (Cametes). Aquest, en la reunió de junta del dia 5 de juny de 1937, “...al començar la sessió, manifesta que davant de l'actuat per alguns companys de la Junta, presenta en caràcter irrevocable la dimissió del càrrec que de President ocupa. Els companys

reunits, manifesten el seu disgust alguns pregant-li que desisteixi de la seva actitud, a la qual cosa el company President no accedeix. Passa seguidament a ocupar la Presidència el Vis-President Venceslau Tarragó...”. En aquesta mateixa reunió fou substituït Magí Verdaguer “.. per donar compliment als seus deures militars...” d'anar al front.

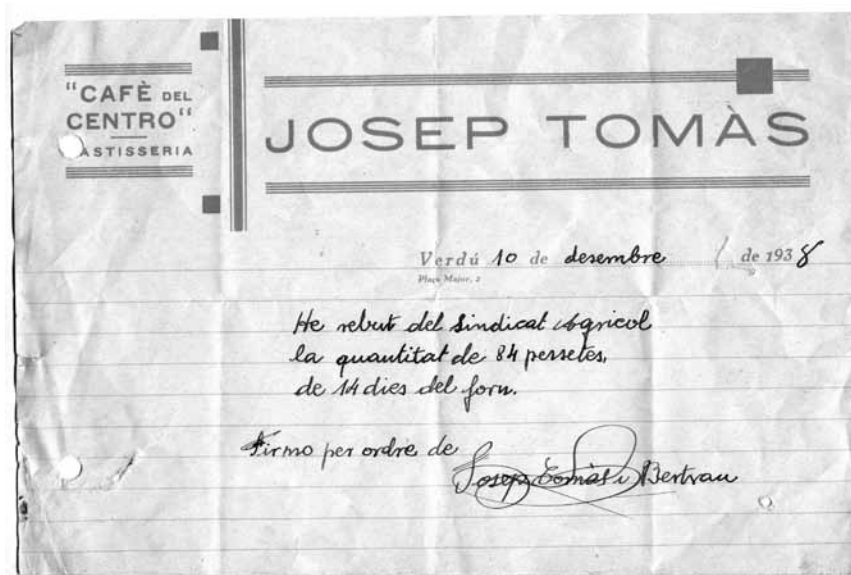
Passats dos mesos pel decret de “Sindicació obligatòria dels conrreadors de la terra...” hi ha una remodelació, segons es veu en l’“ACTA DE CONSTITUCIÓ DEL CONSELL GENERAL DEL SINDICAT AGRÍCOLA DE VERDÚ” que tingué lloc el dia 25 d'agost de 1937 amb els consellers que foren elegits el passat dia 25 de juliol. En aquesta reunió fou elegit en votació secreta per cinc vots contra tres, el ciutadà Venceslau Tarragó Gasull. Després per aclamació es designaren els consellers següents: Antoni Esqué Perera (Ton del Carles), Flavià Miró Verdaguer (Xisto), Venceslau Tarragó, Ventura Agustí Vergés (Isidret), Miquel Turull Sans (Quima), Jaume Mallorca Carles (Podallet), Francesc Esqué Perera i Miquel Mateu Font. (Miquel del Rei).

En la següent reunió de junta del dia 4 de setembre es reorganitzen

les comissions, amb la incorporació de Xavier Compte (Xavier del Sòn), Josep Foix Garriga, Antoni Salvadó (Teto), Josep Molins Llobet (Sila), Magí Roig Pijuan i Pau Tudó (Bonico).

Per efectes d'aquesta remodelació de la junta, es nota una major activitat centrada en la pròxima campanya de la verema, per la qual seran necessaris els altres cellers de la vila i es parla dels locals de Josep Mas, Valentí Alavedra i el del Corretger (el del Patonet diu que no reuneix les condicions necessàries).

Per una ordre donada per la Generalitat de Catalunya es reuneixen el dia 16 de gener de 1938 per l'elecció del Consell Directiu del Sindicat. A aquesta s'hi presenten dues candidatures. L'una formada per Josep Font Panadés (Cama), Manuel Moretó Queralt (Serenó), Josep Alfonso Llobera (Raixa), Magí Cuatrecases Molet, Lluís Huguet Canosa, Pere Estadella Mallorca (Pere del Roca) i Ramon Sambola Majoral (Maginet), que es desestimada per imperatius legals. L'altra, la que fou acceptada, estava formada per Josep Foix Garriga, Flavià Miró Verdaguer, Venceslau Tarragó Gasull, Ramon Bonet San-

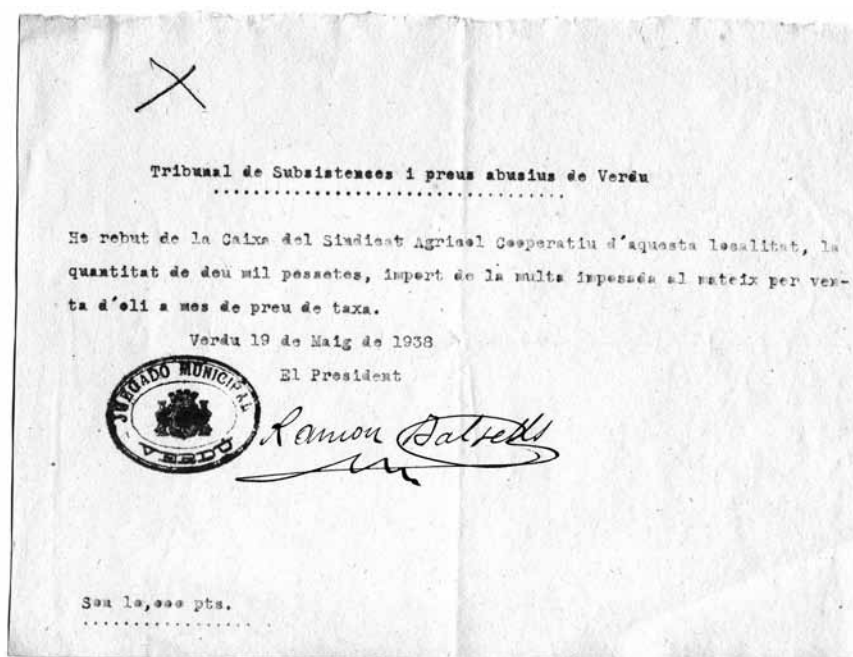

2- Rebut del pastisser Josep Tomàs, pel lloguer del seu forn al Sindicat.

tacana (Saboné), Josep Ros Gené (Estevet), Jaume Mallorques Carles (Podallet), Ramon Jordana Sambola (Aurelles) i Pau Costa Tomàs (Calderó?).

Aquests, transcorreguts dos dies -el dia 19-, es reuniren per l'elecció del president, recaient al soci Josep Ros que superà a Josep Foix per quatre vots a tres. Ros *"..manifestà que procuraria treballar en be del Sindicat i de tot el poble, al ensems fer tot el possible per ajudar al triomf de la causa antifeixista i el ressorgiment de l'economia del nostre Poble."* El dia següent es reuneixen novament i obre la sessió el president Josep Ros, dient que presenta la dimissió *"... per que ocupacions particulars no li permeten el compliment del càrrec..."*. *"Acte seguit en votació secreta és elegit per cinc vots i un en blanc com a president el conseller Josep Foix que pren possessió immediatament."*

La causa de la venda d'oli esmentada a un preu superior al "taxat" omplí molts folis de tinta, i ocasionà molt enrenou al Sindicat. Es celebren dues reunions convocades i presidides pel jutge Ramon Balcells. En la primera (11-V-1938) s'ordena la destitució del Consell Directiu del Sindicat i que la direcció passi al Tribunal de Subsistències comissionats interins a tal efecte, els socis: Ramon Serra Mercè (Harmano), que actuava com a president, Simó Farrés Cos (Arreué),

3- Rebut signat pel jutge local Ramon Balcells (a) "Correo" de la multa imposada de 10.000 pessetes al Sindicat per la venda d'oli, per damunt del preu de tassa.

Josep Majoral Minguell (Xirell), Rafel Cos Anguera (Rafel) i Bartomeu Aguilar (Paleta). Aquests foren substituïts per una Junta Consultiva formada per Flavià Sambola Serret (Maginet), Damià Areny (Xulladó) i Armengol Trullols, que presidia el comissari Josep Molins, nomenat per la Generalitat, amb atribucions per damunt de la junta i president, la missió del qual era la d'intermediari en els conflictes i control econòmic i social.

El Sindicat anava de mal a pitjor. Al final, la direcció va passar a mans dels que l'havien fundat i dirigit, essent-ne president en Pere Pijuan i Font. (Continuarà)

(1) "Estraperlo". Paraula que s'aplicava, durant la guerra i postguerra, al comerç fraudulent; composició dels cognoms de dos jueus alemanys: Strauss i Perl, que havien inventat una ruleta anomenada "estraperlo".

Solució dels mots encreuats:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	E	S	M	I	C	O	L	A	V	A
2	N	O	E	M	I		L	L	A	C
3	L	L		P	A	R	A	S	I	T
4	A		T	O	C	A	D	A		U
5	I	B	E	R		D	O	C	T	A
6	R	A	S	T	A		P	I	A	
7	A	C	T	A		T		A		R
8	V	I	A	N	D	E	S		R	
9	E	N		T	A	L	A	I	E	S
10	N	A	N		T	A	C	T	I	L

Si voleu enquadrar la revista, penseu en l'enquadrador artesà

RELLIGATS ARTÍSTICS S.L.U.

Maria Camps Pàmies

Major, 12
25218 EL CANÓS – Tel. 973 53 31 06

Llibreria Bufavents – C/ Major, 23
25300 TÀRREGA – Tel. 973 50 21 54

Els ponts de veritat

Josep M. Sanfeliu i Sambola
Verdú – Tàrraga. Gener 2012

Diu un proverbi xinès: “Abans de canviar el món, dóna un tomb per casa teva...”.

Si mirem enrere, en la nostra vida, i valorem els millors moments que hem viscut, molts pocs tindrien res a veure amb els diners i sí, la majoria, amb els sentiments...

Hem caminat molt, però no hem avançat gaire. Tornem a donar cops a la mateixa pedra. De cada cinc passos que donem en retrocedim quatre i mig. El més trist de tot això és que som conscients del que no fem bé i ens sentim incapaços de millorar-ho...

Mai l'ésser humà havia tingut a l'abast tanta informació com la que, avui, disposa. Si separem el gra de la palla i fem un terme mig ens queda un deu per cent de veracitat contrastada. Això és molt, comparat amb no fa tant de temps.

La història sempre l'han escrit els vencedors. Als perdedors se'ls deixa un molt petit marge i amb la lletra menuda i fràgil que aviat s'esborra. L'únic historiador impar-

cial és l'esdevenidor del temps; és el que, més aviat tard que d'hora, escriu la veritat.

En el món, al qual tots fem pinya, no hi caben tants mons. Entre el primer i el tercer existeix un segon món, i aquest, el de la majoria, es reparteix, malauradament, cada vegada més en el tercer i el fa més nombrós. Sempre hi haurà rics i pobres, això és inevitable. L'home, encara que molts creguin el contrari, no serà mai perfecte, no és una màquina robotitzada, tanmateix no som tan diferents entre nosaltres.

L'opressió del fort cap al més feble està escrita en els gens de la natura... Sempre ha estat així. La diferència important està en el fet que l'home és l'únic ésser viu que, creient-se més intel·ligent, fa de la seva força, l'arma de dissuasió, i, oprimeix, roba i esclavitzava envers el seu inescotable afany de poder i orgull. No mesura l'equilibri natural que fa que tot s'ajusti a unes lleis que nosaltres no hem creat. La nostra civilització caurà, tard o d'hora, com les que ens han precedit.

Som intel·ligents, som millors, tenim els mitjans i aprenem cada dia... Però, no som déus... Per ser déus,

ens manca justícia, dignitat i la humilitat necessària per representar aquest paper en la comèdia o tragèdia, com li vulgueu dir, de la gran obra teatral d'aquest món.

Acceptar que la corda de la qual tots estirem té una resistència màxima, un límit que no podem sobrepasar. Aprendre la llei bàsica de la física: “No és la força, és la intel·ligència...”.

Us asseguro que no sóc pessimista. Sóc dels que crec que arribarà un dia en què recapitularem i ens adonarem que no és per aquí ni aquest el camí correcte a seguir.

M'identifico en la reflexió que un enginyer de veritat construeix ponts reals. Ponts per al futur. Que puguin suportar el pes dels anys. Un enginyer financer construeix somnis i quan ens despertem i veiem la realitat, la majoria paga massa cars aquests somnis... Mireu si no l'època en què vivim actualment.

Diu un proverbi hindú: “Construeix un pou abans que tinguis set...”.

Qualitat de vida

“El català, un idioma diferent?”

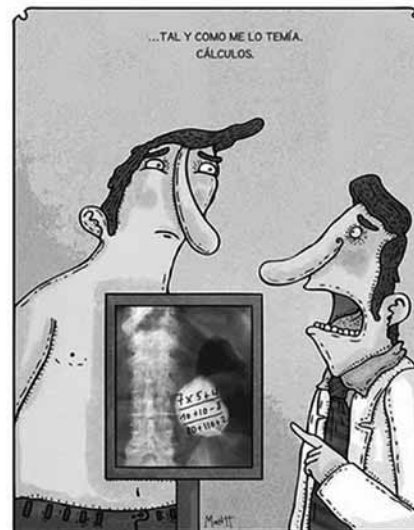
Montse Aloy

Benvolguts assidus de les rebaixes i espantades lectores del Pronto, Amb la flegma que em caracteritza faré un article sobre la correcció lingüística al nostre maltractat país. No em refereixo al fet que “matas” s’escriu amb majúscula, i que “maó” és un noble instrument amb el qual s’edifiquen edificis altíssims vora la mar Mediterrània. El català és un idioma diferent, i com a mostra, aquestes paraules:

1. **SACSONS.** Plecs de greix a la part central del cos que s’acostumen a acumular en nadons i ciutadans britànics. “Aquells londinencs tenien uns sacsons bestials a la panxa.”
2. **MAÓ.** Ciutat de l’illa de Mallorca, fabricada amb el material amb què es construeixen parets d’obra. Ignoro si la ciutat de l’illa de Mallorca està fabricada només amb aquest material. “Anastasi, vés a dir-li al patró que aquests maons de Maó són un xurro!”
3. **BANC.** Lloc on s’asseuen els que ja hi van dipositar els seus estalvis, i ara saben que en donaran profit. “L’Elpidia s’asseia al banc dels acusats del Santander, entre el caixer automàtic i el lavabo.”
4. **GAT.** Bèstia amb urpes que surt de sota el cotxe quan hom ja ha begut massa. “Porta’m el gat, Ludovic, que amb la llanterna no veig res!”
5. **TURCA.** Persona vinguda de Turquia, que acostuma a anar sòbria. Si va beguda, també és

turca. “La Mèriem havia begut massa mistela, i no sabia si era turca o del Garraf, pobreta!”

6. **CLAU.** Instrument de força japonès que s’utilitza per fer sonar un pentagrama. “Amb una clau de judo va doblegar la sonata en Re Major de Mozart, l’Helgalba!”
7. **PERA.** (TOCAR LA). Saber el grau just de maduració d’una persona mitjançant el tacte exagerat i persistent. “M’ha tocat tant la pera, l’Eduvigis, que ja no sé si fer-ne suc o fer-me monja!”
8. **ULL.** Part del cos amb què es mira la part del peu adolorida. “La Pepeta és molt despistada, però no sabia que havia anat a graduar-se les ulleres dels ulls de poll.”
9. **BOCA.** Sortida de saliva, paraules i bales; entrada de persones i paràsits. “En entrar per la boca del metro, al Patrocini li va sortir un renec.”
10. **CANAL.** Obertura per la qual se perd el senderi, l’aigua, el sabó i els vaixells, i s’arriba a Austràlia, si és massa fondo. “L’Anselmo ensenyava el canal de Panamà als estrangers, amb aquells pantalons tan baixos de cintura!”
11. **GALL.** Au de corral amagada entre les cordes vocals dels que volen manar molt. “L’Ataülf deixa anar galls cada cop que l’ascensor no li fa cas.”
12. **CÀLCULS.** Operacions matemàtiques que saben fer els

òrgans interns del cos, segurament per la seva intensa exposició als professors de Mates i altres matèries curriculars. “El van operar de càlculs i trigonometria, a l’Adalbert, a l’hospital de la Síntesi.” “I com li va anar?” “Va treure un 4.”

13. **XURRO.** Delícia ben feta. Es pot acompanyar de sucre, xocolata o insults, com vulgueu. “Nicolassa, això... és un xurro! I jo en volia mig quilo!”
14. **PATRÓ.** Tall de roba amb molt de poder. Pot sortir esbiaixat, o ser papissot. “El patró de la faldilla m’ha manat que callés, iaia!”
15. **SUEC (FER-SE EL).** Augmentar l’IRPF d’un país amb la finalitat d’agermanar-lo amb l’altre en tributs, clima i llengua. Si et fas la sueca, a més ets alta i rossa.

Que l’any nou us porti 12 mesos de feina i bon humor. I compte amb les gavines castellanes, que són carronyaires!

Els partits

Eduard Ribera

<http://eribera.blogspot.com>

SETANTA. Corrien a Balaguer els primers setanta. Inicialment el partit havia de durar el que dura un partit. Però ja se sap, quan ets canalla, el temps transcorre d'una altra manera i les coses duren mentre duren, que sempre és poc. Algú havia dit que podia aconseguir les claus del camp de futbol dels escolapis però a l'hora de la veritat les claus no van aparèixer i el terreny de joc es va moure al descampat de cal Ticó, l'antiga fàbrica de pells dels fundadors de la barcelonina pelleteria La Sibèria, que hi havia a la finca adjacent. Jo a casa havia dit que m'esperessin en un parell d'hores. M'havia costat convèncer-los perquè havíem d'anar a un berenar de primera comunió. El partit es va allargassar de quina manera, molt més enllà dels 90 minuts reglamentaris i dels 120 que jo havia promès. Quan vaig arribar a casa –tard, suat i arrebossat de pols–, l'esbroncada va ser monumental. Es veu que el meu pare havia vingut a buscar-me al camp dels capellans però havia trobat la porta tancada i ni rastre de cap encontre. Aquest és el partit de futbol que més recordo de la meva infantesa. Eren els temps de Pelé, Rivelino, Franz Beckenbauer, Johan Neeskens, Antoni Torres (balaguerí com un servidor), Carles Rexach, Luigi Riva, Gianni Rivera, Amancio, Iribar i aleshores encara m'agradava el futbol. La primera comunió no tinc ni idea de qui la celebrava.

VUITANTA. Jo crec que el 1982 el futbol ja no m'interessava gota,

però recordo el Mundial que es va celebrar a l'Espanya postcolpista. El tinc ben present per la seva nefasta mascota Naranjito, perpetrada pel publicista Jose María Martín Pacheco, però sobretot perquè va suposar l'entrada del color a les nostres vides catòdiques. El meu pare va comprar un televisor Lavis a terminis al tiet Antonio, que tenia una botiga d'electrodomèstics al passeig de l'Estació. A la selecció espanyola hi jugaven, entre altres, Alexanco, Gordillo, Arkonada, Zamora, Víctor i també Quini, que feia poc més d'un any havia estat segrestat durant 25 dies per un electricista que pretenia aconseguir cent milions de pessetes a la velocitat de la llum. Sigui com sigui, les aspiracions del conjunt vermell amfitrió van expirar, incapaç de superar Anglaterra en un partit ensopit (0-0) de la segona fase, a les portes de la semifinal.

NORANTA. Als noranta la música era el centre de la meva existència i el futbol seguia sense interessar-me. En aquest cas, el concert era de Tete Montoliu, amb Horacio Fumero al contrabaix i Peer Wyboris a la bateria. L'hora d'inici coincidia amb un partit del Barça i l'ànima del pianista –culer fins a la medul·la– estava dividida en dues meitats. Jugava el dream team (Guardiola, Koeman, Laudrup, Romário, Stoichkov, Zubizarreta...) de Johan Cruyff, un equip que s'ha de reconèixer que tenia el seu mèrit fins i tot si no t'agrada el futbol. Tete Montoliu es va passar el concert demostrant que, a més

de l'ànima dividida, tenia una increïble habilitat de desdoblament cerebral, amb una orella cablejada a un petit aparell de ràdio i l'altra dedicada als afers musicals que tenien lloc sobre l'escenari. El concert va ser fantàstic, com calia esperar, i em sona molt que el partit el va guanyar el Barça.

PRÒRROGA. Finalment em sembla que ara ja ho tinc clar: el futbol m'agrada igual que m'agrada el bàsquet o la petanca; això és, com a practicant i no pas com a espectador. És a dir, com una activitat que t'ajuda a alliberar les tensions quotidianes, a cremar colesterol o a exercitar els reflexos. Ara ja sé que el que em provoca rebuig és la parafarnàlia que envolta el món del futbol: que s'hagi convertit en el circ de la nostra societat, que s'hi sublimin les legítimes aspiracions nacionals, que la qualitat dels jugadors es mesuri en milions d'euros, que els infants s'emmirallin en l'èxit social dels semidéus futbolístics... Ara tot sovint la xuto amb el meu fill a baix al carrer: fem partits amb porteries imaginàries i resultats d'escàndol. Suem la cansalada. Cap allà a les vuit pugem a fer-nos una dutxa. Després sopem, ens expliquem un conte i ens n'anem a dormir. El meu fill somia que algun dia serà futbolista. Jo, abans d'adormir-me, dono gràcies que encara vulgui jugar amb mi.

Poemes

Flavià Mateu

L'ARREL

Quan s'arriba al final de la vida
i hom es gira a mirar-se el camí
no tenint la final escollida
ni el perquè hem arribat fins aquí.

Hom s'adona que es duu a l'entranya
una arrel que s'arrapa a l'esperit;
i ens arriba un moment que ens guanya:
el moment del final decidit.

I pels tombs i retombs que un dóna
creus que deixes bocins de l'esperit;
i els anys passen i el temps no perdona
i a la fi sents l'arrel dins del pit.

I l'arrel és el poble on vas néixer;
i s'arrela cap dins altre cop,
on érem d'infants i on vam créixer,
i on el cor se n'hi va poc a poc.

(Música de La vall del riu vermell)

EL SILLÓ

De nit, a la serena, posaven nostres avis,
el càntir color negre perquè guardés frescor:
i a l'endemà teníem (els avis eren savis)
una aigua fresca i bona amb el negre silló.

I en plena estiuada, a l'hora més ardent,
amb un xerric del càntir sabien el que és bo.
I fins, si es trencava, la noia era contenta
perquè a la finestra posava amb una flor.

I aquell silló tot negre del temps dels nostres avis,
igual que els nostres avis, també ha anat marxant;
Ja no refresca l'aigua, ja no refresca els llavis,
i ple de coloraines bonic s'ha anat tornant.

I aquestes peces maques, amb art i artesania,
el càntir negre porten a dintre del seu cor:
però aquella aigua fresca que el càntir feia un dia,
farà cap gerra maca pintada fins amb or.

Els drames litúrgicomusicals medievals a l'antiga Corona d'Aragó: les representacions nadalenques (V)

Josep M. Salis i Clos

Tal i com es va comentar al passat **Xercavins**, el desenvolupament que sofriren les representacions nadalenques dins dels temples i les prohibicions que per part de l'Església s'anaren imposant en el temps, comportaren la modificació d'aquestes representacions fins arribar al punt de fer-se tan populars que arribaren a ser el que avui dia coneixem com a "pastorets".

Ja es va citar que a primers del segle xx Verdú gaudí d'una bona quantitat d'aquestes representacions nadalenques, però la que despuntà per damunt de totes fou els pastorets *La Rosa de Jericó*. Aquesta és una obra teatral creada per l'escriptor i poeta Josep Duró i Gili, amb inclusions musicals escrites pel prevere Rossend Molera. Aquestes incorporacions musicals donaren a l'obra un caràcter atractiu i desenfadat que la feien atractiva per a la seva interpretació, i que a Verdú gaudí de molt bona acollida durant dècades. Ja es va comentar a la revista anterior que aquesta obra fou interpretada a Verdú entre els anys 1926 i 1982.

Josep Duró i Gili va nàixer a Foradada (la Noguera) el 1886 i ben aviat es degué traslladar a l'àrea barcelonina, ja que la seva obra coneguda està editada en aquest zona. D'ell destaca el recull poètic *Enfilall* (1906); l'obra teatral *Els vagabunds* (1909); obres líriques com *La dansa de les hores*, amb música de Lluís Badosa, *El despertar del somni*, musicada per Pere Soler, i *Vidamor* (1910); així com també la novel·la *Ombres* (1924). Pel que fa a l'obra d'aquest autor que més ens interessa, *La Rosa de Jericó*, sabem que va ser escrita el 1908 i que l'anava publicant per fascicles a la revista catòlica **L'Escon**. Aquesta fou una revista que engegà l'editor i llibreter Josep Quera, amant del teatre i de la muntanya, i que l'any 1906 obrí una llibreria a Barcelona per poder donar sortida a les nombroses obres teatrals que s'anaven publicant a Catalunya en aquells temps. Després de publicar la *La Rosa de Jericó* en diversos fullatons, Josep Duró i Gili ho replegà en un sol volum el 1910. A la publicació d'aquest hi féu constar "Epíssodis bíblics en vers, en un prolech, tres actes y un epílech, dividits ab onze cuadros". Posteriorment, i a causa de l'èxit que obtingué la seva obra, en féu una ampliació

el 1927. Encara més tard, i sense conèixer-ne la data, se'n fa una segona edició i revisió, aquesta editada a Mataró, on fa constar que és una "obra bíblica en quatre actes i un epílech dividits en dotze quadres" amb "il·lustracions musicals". Josep Duró i Gili va morir el 1967 a Ponts (la Noguera).

L'autor de la música fou el reverend Rossend Molera (*1876; †1938). D'aquest compositor, a hores d'ara se'n coneix ben poca cosa, només que fou mestre de capella de l'església de Sant Jaume, al barri gòtic barceloní i que, a la vegada, estava relacionat amb l'església mataronina, on es conserva alguna composició religiosa seva. També musicà uns altres pastorets, *El naixement del Messies*, amb llibret de Antoni Aragón.

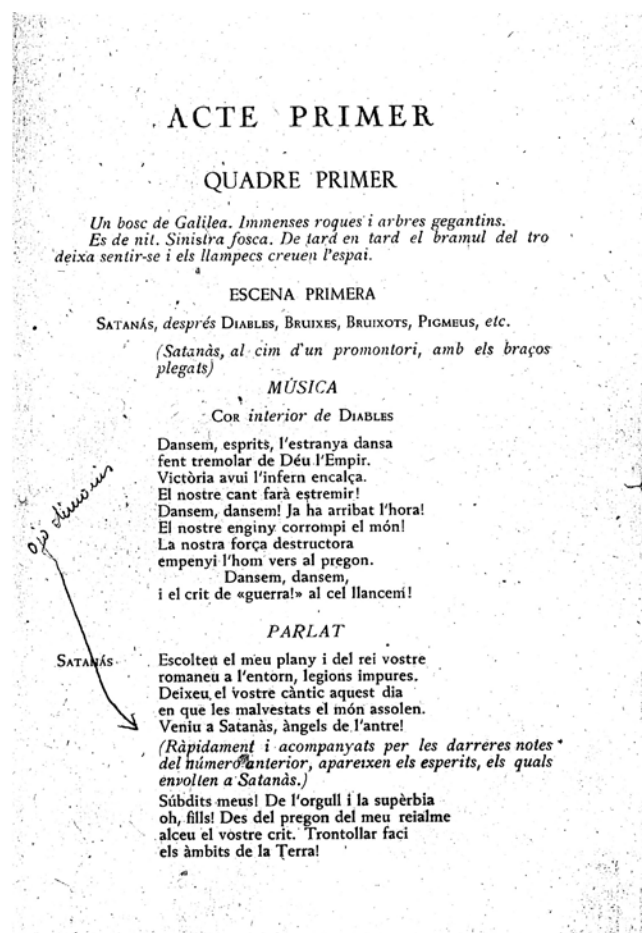

Fig. 1. Primera pàgina del llibret de l'obra.

Fig. 2. Fragment de la partitura manuscrita.

Com que l'èxit i la popularitat que adquirí *La Rosa de Jericó* fou tant destacada, l'autor del text decidí ampliar i retocar certs números, però per respecte al compositor de la música (que havia mort uns anys abans), no volgué que cap més compositor hi poses mà a la partitura, tal i com es manifesta a la primera pàgina del llibret mataroní.

A Verdú s'ha conservat la partitura manuscrita dels pastorets, a la vegada que el llibret on es troben tots els textos. Pel que fa a la música conservada, està dividida en vint números i escrita per a solistes, cor a dues veus (tiples?) i cor a tres veus d'home (tenors 1rs, tenors 2ns i baixos), amb acompanyament exclusiu de piano.

Si es té present l'any en què s'iniciaren les representacions d'aquesta obra i si, a la vegada, es contrasten les partitures i el llibret que fins a dia d'avui s'han conservat a Verdú, se'n poden extreure algunes consideracions que ajudaran a comprendre certs aspectes evolutius de l'obra i com s'anà acomodant a les representacions locals.

Primerament, si s'observa la partitura de l'obra es veurà amb facilitat que tant el paper com la grafia, es poden datar durant el primer quart de segle xx. A més, la composició està concebuda des d'un bon principi com a música pianística, és a dir, que no ha estat pensada, ni conseqüentment escrita, per a cap conjunt instrumental, sinó que fou escrita i pensada únicament per a l'acompanyament de piano. La grafia musical és neta i pulcra, feta per un copista professional i amb destacats

coneixements musicals, en cap moment sembla que hagi estat copiada d'un altre manuscrit per alguna persona que no es dediqués a la còpia, o potser que pogués ser només un pianista, un mestre de capella o un músic qualsevol, així doncs, sembla ser que es tracta d'una partitura comercialitzada de primers del segle xx, sense cap més referència que ho confirmi o bé ho contradigui.

Tots els personatges que canten són masculins, aquest fet indica que encara que al repartiment hi hagi pocs papers femenins, a nivell musical, la interpretació corresponia al homes, en cap moment hi cantaven les dones.

No deixa d'estranyar el fet que a les partitures verdunines es trobin justament vint números musicats, mentre que al llibret n'hi hagi només disset i, a més, succeeix que dos dels números finals del llibret no es troben al lligall de les partitures manuscrites. A més, algunes de les peces no segueixen el mateix ordre en els dos documents, sinó que en la revisió posterior es canvià l'ordre de la interpretació musical, i de ben segur també textual. Per tant doncs, les diferències que es troben en els dos documents, la partitura i llibret del text, ens reafirma que tant la música manuscrita, com el llibret editat, corresponen a diferents edicions de l'obra i separades en el temps. Així doncs, sembla evident que, si es va interpretar ja el 1926, la partitura pugui correspondre's a la primera edició de l'obra, mentre que el llibret correspon a la segona, la que va ser estrenada

el 27 de gener de 1927 al local de la “Joventut Catòlica de Sant Lluís Gonçaga”, del barri barceloní de Gràcia i reeditada posteriorment en una segona edició, la que ens ha arribat fins avui dia.

A més, val a dir també que al llibret del text s'esmenta que l'orquestra acompanya el cant, fet que no passa a la música verdunina, que és exclusivament pianística. Aquest no és un fet aïllat, sovint es donava el cas que una obra musical escrita per a piano o orgue aconseguís una certa popularitat, i degut a la seva bona acollida, se li feia una adaptació instrumental per tal de donar-li encara més rellevància. De tota manera, l'orquestra de l'època no tenia la mateixa plantilla de músics que les orquestres actuals, abans però hi solia haver entre cinc i deu instrumentistes com a molt, depenent de les possibilitats de cada població o dels teatres on es representaven. En canvi a Verdú, tot i tenir prou mitjans per a interpretar-la amb orquestra, no s'arribà a fer i, per una raó o altra, se seguí interpretant la primera versió musical de l'obra, la pianística.

Cal tenir present però, que si s'hagués passat a la versió orquestral, molt possiblement *La Rosa de Jericó* no hagués viscut tant de temps a Verdú, ja que no sempre s'hauria pogut disposar d'una plantilla musical que la interpretés, i en detriment de l'obra, molt possiblement

hagués desaparegut molt més aviat del que ho va fer. En canvi, el fet de disposar d'un piano al mateix edifici del castell, on es representaven els pastorets, permetia que una bona part de la infraestructura musical necessària ja estigués solucionada.

L'altra part important dels mitjans per a interpretar la música corresponia als cantaires i, justament, i per honra de la vila, de sempre hi ha hagut bons i abnegats cantaires, i a tota hora sempre a punt per magnificar la música, fet que encara avui dia es pot trobar. Per sort, a la vila de Verdú encara gaudim d'uns cantaires plens de bona voluntat, i dels que el cant ha format part de les seves vides ja des de la infantesa. Ells, hereus d'una tradició musical de segles, han estat l'ànima de la música, del teatre i d'una bona part de la cultura i l'art a Verdú; i durant molt anys, dècades podríem dir, guiats i encoratjats per un excepcional verduní, un home a qui mai la història musical de la vila podrà oblidar. Com ja haureu endevinat, em refereixo al mestre Ramon Solsona, una extraordinària persona, bon músic i verduní de soca-rel, que durant una bona colla d'anys, juntament amb els seus aplicats cantaires, donà vida a les notes de la partitura dels pastorets fent reviure la joia i l'alegria d'aquesta representació nadalenca a la vila.

societat

Bon any $2+0+1+2=5$

Els caps de l'AEIG Marinada

Amb el ressò de l'última campanya de cap d'any i el raïm encara baixant cap a l'estómac vam iniciar l'any 2012. Un any especial per l'Agrupament Marinada, ja que el proper 19 de juliol farà cinc anys de la reunió fundacional del cau de Verdú. Després de més de 30 anys sense agrupament escolta a Verdú, un grup de joves de la vila decidia impulsar de nou l'Agrupament Marinada.

Aquests gairebé cinc anys de vida ens serveixen de carta de presentació, però no ens volem conformar amb el que hem fet, tenim ganes de continuar treballant en l'educació

en el lleure, tot educant infants i joves compromesos amb la societat, però sobretot amb l'entorn immediat que és Verdú.

A partir del mes de febrer volem celebrar aquest aniversari especial amb actes molt diversos. Per començar, el cap de setmana del 4 i 5 de febrer acollirem una trobada de caps de la demarcació per organitzar les Garbes, unes trobades de nois i noies que es farà el mes d'abril.

Volem aprofitar l'energia de l'equip de caps per organitzar el carnaval, amb concurs de disfresses i xocolatada. Volem fer festa grossa,

volem fer esclatar somriures, volem que tothom tregui la disfressa de l'armari, volem celebrar amb tu el carnaval dels 5 anys.

El cap de setmana del 27 i 28 d'abril farem la Festa Major dels cinc anys, amb l'organització de diversos actes pensats per tota la família.

Esperem que us sumeu a la nostra celebració.

Aprofitem aquestes línies per donar les gràcies a totes les persones que han fet possible assolir aquesta fita tan especial.

Bon any a tots i totes!

Museu de joguets i autòmats.

Col·lecció Mayoral

Cristina Mayoral

RENOVEM AMB IL·LUSIÓ

El Museu de Joguets ha ofert a l'Ajuntament de Verdú la renovació d'un conveni de col·laboració, i hem pensat que val la pena de donar-lo a conèixer de forma oberta i sincera a tots els subscriptors i lectors de **Xercavins**, que estem segurs que són la gran majoria de verdunins i verdunines, més molts d'altres ciutadans també interessats per les coses que es fan a Verdú.

El Museu de Joguets i Autòmats, amb la ferma voluntat que els vilatans gaudeixin de l'equipament cultural de què disposa Verdú, ofereix per segon any consecutiu les següents accions per reforçar la bona entesa entre l'equipament cultural i turístic i les diferents entitats i habitants del poble:

- Entrada gratuïta al Museu per a tots els verdunins i verdunines

per la Festa Major (diumenge dia 29 de gener).

- Visita gratuïta per a un grup de la residència Mare Marcel·lina i un grup de la residència Sant Pere Claver un cop l'any.
- Activitats educatives gratuïtes per als alumnes de l'Escola Jardí amb grups classe per realitzar visites, tallers o itineraris oferts pel Servei Educatiu del Museu un cop l'any.
- Activitat educativa de descoberta del Museu de Joguets a la Llar d'Infants Picotins.

NOVETATS

Properament a l'espai dedicat al futbol s'exposarà la pilota de la final de la Champions League del maig passat en què el FC Barcelona es va imposar al Manchester United a l'estadi de Wembley. Els diners destinats a pagar l'adquisició de la

pilota són per una causa solidària: els nens i nenes del Casal del Raval de Barcelona.

Des del mes de novembre i fins a finals del mes de gener, el Museu presenta una exposició de joguets a Mataró. La mostra, d'una vuitantena de peces del fons de la col·lecció, ja ha estat visitada per més de 25.000 persones i es complementa amb una sala de jocs interactius.

AVUI PARLEM DE...

El nou Museu del Torró i la Xocolata d'Agramunt

Elisa Ferrer Elies, tècnica de turisme

Des del desembre de l'any passat la vila urgellenca d'Agramunt compta amb un nou equipament museístic: el **MUSEU DEL TORRÓ I LA XOCOLATA**.

L'espai amb una superfície de 240 m² pretén donar a conèixer els orígens d'aquesta tradició secular, l'evolució del treball, els estris que s'han utilitzat al llarg dels temps i la trajectòria de tota una població marcada per aquest producte dolç i tan llaminer.

El Museu del Torró i la Xocolata està situat al costat de la fàbrica de **Torrans Vicens**, que ha estat l'impulsora del projecte.

La **primera planta** acull les instal·lacions del museu amb dos espais diferenciats per a cada producte: el torró i la xocolata. Aquests espais tenen un caràcter molt visual i funcional, ja que mostren la història i els productes en format 3D. També hi ha un obrador de l'any 1933, format per diferents peces, com per exemple un motllo de cacau, una torradora de graella i una màquina per barrejar. En la visita guiada també s'explica la trajectòria de l'empresa Torrans Vicens.

A la **segona planta**, en un futur, s'habilitarà una escola per a torronaires dedicada a donar a conèixer l'elaboració del torró a les noves generacions i produir nous productes dolços.

L'activitat del Torró a Agramunt existeix des de finals del segle XVIII. Actualment a la població hi ha 4 empreses dedicades a la producció d'aquest producte: Torrans Vicens, Torrans Roig, Torrans Fèlix i Torrans Lluch.

El Torró d'Agramunt durant els segles XIX i XX va obtenir un gran reconeixement i prestigi gràcies a l'assistència dels torronaires a fires, aplecs i mercats arreu del territori català.

El torró d'Agramunt és fruit d'una acurada barreja d'avellanes o ametlles, mel, sucre, pa d'àngel i clara d'ou. El punt de cocció exacte defineix els matisos d'agermanament entre tots els productes. La duresa ha de ser fràgil perquè es trenqui sense massa esforç i doni una sensació cruixent al paladar.

Els torrons s'emparen sota la **IGP Torró d'Agramunt** (Indicació Geogràfica Protegida). Aquest és un distintiu de procedència que atorga la Unió Europea. Aquest producte ha de reunir una sèrie de característiques que provin la seva qualitat i el seu lloc d'origen. Els ingredients han de ser de categoria "suprema" o "extra", han d'estar elaborats amb matèries bàsiques de qualitat i han tenir l'aspecte, el color i el gust adient.

A Agramunt se celebra cada mes d'octubre la Fira del Torró i la Xocolata a la Pedra que aplega milers de persones.

EXEMPLES D'ESPAIS MUSEÍSTICS DEDICATS ALS PRODUCTES GASTRONÒMICS

- MUSEU DE LA XOCOLATA A BARCELONA
www.pastisseria.com
- MUSEU DE LA CONFITURA A TORRENT (GIRONA)
www.museuconfitura.com/
- MUSEU DE LA MEL A ARNES (TARRAGONA)
www.melmuria.com
- MUSEU DEL VI A MONTBRIÓ DEL CAMP (TARRAGONA)
www.museudelvi.com
- PARC TEMÀTIC DE L'OLI A LES BORGES BLANQUES (LLEIDA)
www.grupsalat.cat
- MUSEU DE L'EMBOTIT A CASTELLFOLLIT DE LA ROCA (LA GARROTXA)
www.salariera.com

MUSEU DEL TORRÓ I LA XOCOLATA

Ctra. de Tàrrega, Km 1 25310 Agramunt

Tel. 973 39 06 07, marketing@vicens.com, www.vicens.com

Horari de visites:

De dimarts a dissabte, de 10:30 a 13:30 i de 15:00 a 19:00

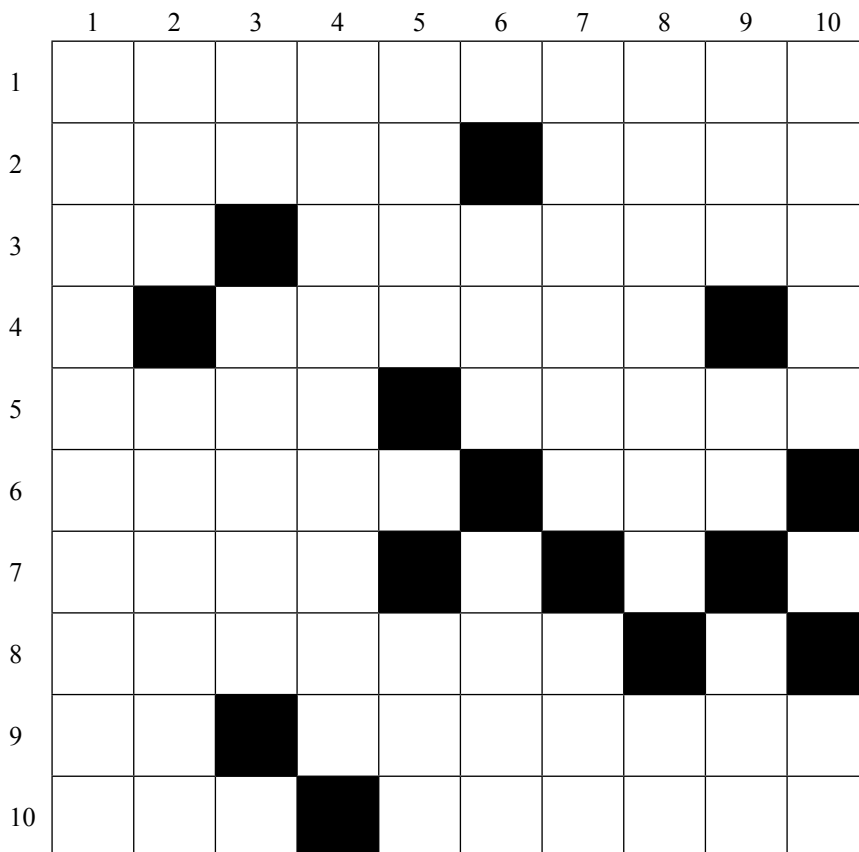
Diumenge, de 10:00 a 15:00

Mots encreuats

Beatriu Foguet i Vidal

HORIZONTALS

1.- Feia miques. 2.- Nom de dona. Extensió d 'aigua on poden haver cignes. 3.- Dos angles rectes. El qui viu a costes d 'un altre. 4.- La primera. Palpada. Vocal. 5.- Antic habitant dels Estinclells. Sàvia. 6.- Trena dels rastafaris. Escola ... , coneguda també com "Cancolapi". 7.- Allò que escriu el secretari a les reunions. Tarragona. Vocal vitamínica. Vibrant. 8.- Aliments. Cal tenir en compte les tres ...: reduir, reutilitzar i reciclar. 9.- Preposició. Torres en llocs elevats per vigilar. 10.- Petit, xic, menut. Relatiu al tacte.

VERTICALS

1.- Aixecaven. 2.- Astre rei. Safata per demanar almoïna. 3.- Pronom personal. Cap. Nord. 4.- Valuós, considerable. 5.- De cap per avall em desplomo. Preposició. Donat. 6.- Oxigen. A l 'inrevés, donar. Teixit, de vegades mariner. 7.- Eina per podar de baix a dalt. L 'home que el porta feia por als menuts. 8.- Habitant d 'Alsàcia. A l 'inrevés, titani. 9.- Molest impost que s'enfila cap amunt. La teva. Monarca. 10.- Representa un paper. Vibrant. Societat limitada.

☎ Telèfons d'interès

Ajuntament de Verdú	973 34 70 07
Jutge de Pau	973 34 70 47 – 973 34 72 86
Consultori Mèdic	973 34 81 22
Parròquia	973 34 70 33
Ambulàncies urgències	061
CAP (Tàrrega)	973 31 08 52
Fecsa (informació)	900 73 73 73
Fecsa (avaries)	900 74 74 74

EMERGÈNCIES

Butlleta de Subscripció

Subscriber: Preu: 15 €/any. Si s'ha d'enviar la revista fora de Verdú: 20 €/any.
Socis Associació Cultural Xercavins: Preu: 10 €/any. fora de Verdú: 15 €/any.
 Quota de soci/a Associació: 5 €

Nom i cognoms: _____
 Adreça: _____
 CP: _____ Població: _____ Telèfon: _____
 DNI: _____ Data naixement: _____
 Entitat bancària: _____ Núm. compte: ____/____/____/____ (20 dígits)
 Signatura: _____ Data _____

Pessebre vivent a Verdú

Manuel Pont i Solsona

Pessebre vivent al portal de ca l'Apotecari, de la plaça Major, en la diada de Reis, la nit del 5 de gener de 1968

Sant Josep: Gabriel Martinez

Verge Maria: Paquita Guiu

Pastors: Ramon Vallverdú i
Josep M. Bellart

Àngels: Paquita Huguet -
Carme Sanfeliu - M. Teresa
Mallorques

El ruquet de la cova és de la
casa Dolores i Ramon de cal
Tano de la plaça Hospital.

D'això en fa 44 anys.

Fotografies : Manuel Pont i
Solsona

Arribada dels Reis d'Orient

Fotos Ricard Gilabert

TARGETA DENTAL FAMILIAR

La targeta amb més avantatges

Promocions,
Descomptes,
Facilitats de pagament...

CLÍNICA DENTAL

Dr. Juan Elías Pérez Vargas

Odontòleg col. 2255

RX TELERADIOGRAFIA - IMPLANTS EN 12 h.
ESTÈTICA DENTAL

Av. Onze de Setembre, 35
Tel 973 551 114
25210 **GUISSONA**

www.clinicadentaltarregaguissona.com
i també al **facebook**

C. La Plana, 1, 1r 2n
Tel 973 313 294
25300 **TÀRREGA**